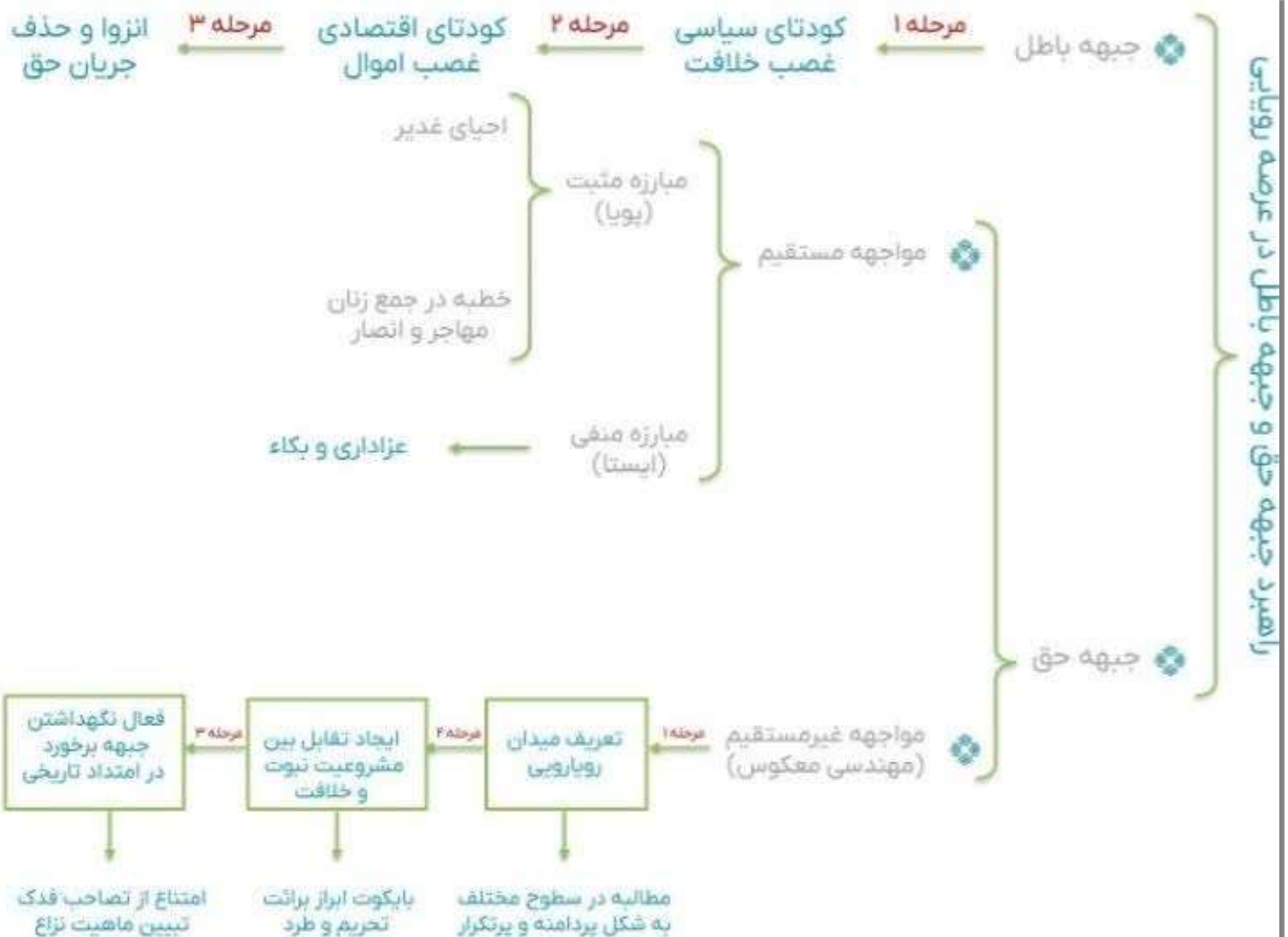

بسم الله الرحمن الرحيم

شرح خطبه فدکیه - جلسه بیست و سوم

جانمایی مسئله فدک و سایر حقوق و خطبه فدکیه در صحنه جبهه حق و باطل

حضرت زهرا سلام الله علیها در ادامه خطبه فرمودند: «به خدا قسم اگر علی علیه السلام به خلافت می‌رسید و امام جامعه می‌شد؛ حتی اگر مردم از راه حق منحرف می‌شدند حضرت آن‌ها را دوباره به راه حق برمی‌گرداند و با تشویق، آن‌ها را به راه راست هدایت می‌کرد و این امور را با آرامی و ملایمت انجام می‌داد.» اشاره به این مطلب دارد که امام جامعه باید با مردم برخوردی پدرانانه داشته باشد در حالی که خلفا چنین رفتاری با مردم نداشتند و با خشونت با آن‌ها رفتار می‌کردند، آن‌ها به راحتی دست به شمشیر و شلاق می‌بردند و فجایع بزرگی اتفاق می‌افتاد در حالی که حضرت علی علیه السلام طوری رفتار می‌کردند که به مردم صدمه و آزاری وارد نشود، امام طوری رفتار می‌کردند که نه خودشان خسته شوند و نه مردم خسته شوند. در زمان خلافت امام علی علیه السلام در کوفه همین جلوات دیده می‌شد، در کوفه ابوموسی اشعری ولی امر جامعه بود، حضرت می‌خواستند او را برکنار کنند؛ ولی یاران ایشان گفتند: او طرفداران زیادی دارد و با او مصالحه کنید، حضرت علی علیه السلام پذیرفتند ولی او مشکلات زیادی را به وجود آورد. در جنگ جمل نیز بسیار مشکل ساز شد. در مورد افراد دیگر هم، یاران ایشان از عزل آن‌ها جلوگیری کردند و حضرت پذیرفتند؛ البته در موارد دیگری هم حضرت علی علیه السلام برخوردهای قاطعانه‌ای داشتند. با این که نظر امام، نظر حق بود؛ ولی با یاران خود مماشات می‌کردند و با جامعه به تندی برخورد نمی‌کردند. در جنگ‌ها به سادگی دست به شمشیر نمی‌بردند؛ مثلاً در جنگ جمل سه بار اتمام حجت کردند و وقتی حجت تمام شد، دست به شمشیر بردند. خلفا در مواقع مختلف جریان‌ات آشوب را به سادگی سرکوب می‌کردند در حالی که اگر علی علیه السلام خلیفه بودند، جامعه را به چشمه‌ای که دارای آبی سفید و زلال بود وارد می‌کردند و آن‌ها را سیراب می‌کردند به طوری که هیچ‌گونه آلودگی در آن‌ها باقی نماند چشمه‌ای که پر از آب است و از دو طرف آن هیچ نوع آلودگی وجود ندارد؛ یعنی مردم از مواهب آن استفاده می‌کردند بدون این که

آلوده شوند؛ ولی شما به نام دین چه چیزی به مردم تحویل دادید؟ و چه مشکلاتی بر این جامعه تحمیل شد؟ این همان آلودگی است که شما ساخته‌اید! در زمان کنونی نیز به اسم ایجاد رفاه آلودگی وارد زندگی مردم می‌کنند. در همان چهار سالی هم که حضرت، امام مردم بودند مارقین و ناکسین و قاسطین اجازه ندادند که حضرت فعالیتی انجام دهند. حضرت علی علیه السلام به صورت پنهان و آشکار خیرخواه مردم بود برای خودش از ثروت عمومی جامعه بهره نمی‌گرفت در حالی که امیرالمومنین علیه السلام درباره خلیفه سوم فرمودند: «وقتی او به خلافت رسید خودش و اطرافیانش مانند شتری که به مرتعی می‌رسد با بیت المال آنگونه رفتار کردند و بیت المال را غارت کردند بهره‌ای که او از دنیا می‌گرفت به اندازه انسان تشنه‌ای بود که برای رفع تشنگی بهره می‌گرفت و مثل کسی که کفالت یتیمان را بر عهده دارد در حد سد جوع، از اموال آنها بهره می‌برد آن وقت مشخص می‌شد زاهد کیست و راغب کیست؟ شما اشدّ رغبتاً هستید نسبت به دنیا! و چگونه دین را به خاطر رسیدن به بهره‌های خود منحرف کردید؟ چه بد دنیایی به دست آوردید! به قیمت لگدکوب کردن همه ارزش‌های دینی و ایمانی.» که حضرت علی علیه السلام وقتی که آنها برای رسیدن به دنیا چنان حمله کردند که فرزندان حضرت را لگد مال کردند. امام فرمودند: «اگر نبود عدالت و از وظیفه علما نبود که در مقابل طاغیان جامعه نباید سکوت کنند، دنیایی که به خاطر آن، چنین می‌کنید از عطسه بزی برای من بی‌ارزش‌تر است. این جا معلوم می‌شود چه کسی زاهد است و چه کسی راغب است! و صادق و کاذب معلوم می‌شود!» در اینجا حضرت فاطمه سلام الله علیها استشهاد به یکی از آیات قرآن کردند و فرمودند: «اگر نبود امام معصومی در بین شما برکت از آسمان بر شما نازل نمی‌شد. آنها دروغ گفتند، آنها را به واسطه اعمالشان نابود کردیم. کسانی که ظلم کردند، زشتی اعمالشان آنها را در برخواهد گرفت و قدرت مقاومتی در مقابل این عذاب نخواهند داشت. - در ادامه حضرت اشاره‌ای

به اصحاب سقیفه می‌کنند و آنها را توبیخ می‌کنند - هان بیا و بشنو! وقتی زنده هستید چیزهای عجیب از زمان خواهید دید، اگر تعجب می‌کنید این مسائل عجیب نیست شگفتی، گفتار آنهاست که قرآن می‌فرماید: کسانی که قیامت و معاد را انکار می‌کنند حرف آنها عجیب است. - اشاره به این مطلب دارد که حرف‌های عجیب و بی‌ربطی که آنها به مردم قبولاندند باطل است و آنها را در کتاب‌هایشان نوشته‌اند و هیچ حیایی از بیان آنها ندارند. - کاش می‌دانستم آنها به چه منطقی تکیه کرده‌اند و استدلال و برهان‌های آنها چه پایه و اساسی دارد؟ به چه دستاویزی چنگ زدید؟ شما می‌خواهید خلافت را منحرف کنید و آن را به نفع خود پیش ببرید و همه این خلاف‌ها را انجام دادید تا بر کدامین خاندان پیشی بگیرید و برتری جویند؟ - این جا دوباره حضرت به آیات قرآن استشهاد فرمودند: - و چه بد است مولایی که برای خود انتخاب کردید و چه زشت است یآوری و دوستی که در این مسیر ایجاد کردید چه تکیه‌گاه بدی برای خود انتخاب کردید! خدا و اولیای خدا را با شیطان مبادله کردید، بال‌هایی از پرنده را که سبب پرواز او می‌شود با پرهای بی‌ارزش او جابجا کردید. شما علی علیه السلام را دادید و دیگران را گرفتید. فرد ناتوان و ضعیفی را با فرد توانمند و قوی جایگزین کردید. به خاک مالیده باد بینی قومی که چنین رفتارهایی دارند! که به تعبیر قرآن آمده که دارند به صورت واضح حق را پایمال می‌کنند و به صورت کاملاً سخیف می‌گویند: ما داریم کار خوبی انجام می‌دهیم و از فتنه جلوگیری کردیم در حالی که بزرگترین فتنه را آنها ایجاد کردند - و تمسک به آیات قرآن کردند - به درستی که آنها مفسدند و خود نمی‌دانند، فکر می‌کنند مصلح هستند! شگفت از آنها که چه حرفی می‌زنند کسی که هادی است و عالی‌ترین شرایط را برای هدایت جامعه دارد و دین و تمام معارف الهی در دست اوست و او جلوه‌ی حضرت حق و خلیفه‌الله است. حق است که او اطاعت شود یا کسی که خودش سرگردان است و نیاز به کسی دارد که دست او را بگیرد؟ -

در منابع اهل سنت آمده: عمر ده‌ها بار گفته: اگر علی علیه السلام نبود عمر هلاک می‌شد. حال چنین شخصی آیا لیاقت رهبری جامعه را دارد؟ چه شده است شما را و چه منطقی در ذهن دارید؟ در این جا حضرت هشدار می‌دهند که جامعه به چه سمتی حرکت خواهد کرد. - حکومتی که شما به دست گرفته‌اید آبستن حوادث تلخی است، صبر کنید و مهلت دهید تا وقت زایمان برسد؛ آن وقت به جای این که شهید گوارا بنوشید، خون خالص خواهید نوشید و سم مهلکی را به شما خواهند نوشاند! آن وقت مشخص می‌شود زیان کاران چطور راه باطل رفتند و آیندگان خواهند دید که چه تحفه‌ای برای آنها به یادگار گذاشته‌اید! فعلاً در دنیای خود خوش باشید؛ ولی مطمئن باشید فتنه‌هایی پیش خواهد آمد که آن فتنه‌ها به شمشیرهای برنده‌ای که خواهد آمد شما را بشارت می‌دهند، قهر و غلبه غاصبانی که بی‌رحمند و به کسی رحم نمی‌کنند و هرج و مرجی که همه جامعه را فرا خواهد گرفت و استبدادی از ظالمان بر جامعه مستولی شود که فقط چیز اندکی از بیت المال برای شما باقی بگذارند! جمعیت شما را از دم درو می‌کنند، آن وقت چقدر بر شما حسرت است و شما کجایی؟ و چه خواهید کرد؟ آن وقت رحمت الهی از شما رخت خواهد بست و فقط مشمول غضب خدا خواهید شد و آتشی است که جامعه را می‌سوزاند. ما چطور می‌توانیم شما را به راه راست برگردانیم در حالی که از آن کراهت دارید؟ ما تکلیف خود را انجام دادیم؛ ولی نمی‌توانیم شما را مجبور کنیم وقتی اکراه دارید.» این‌ها پیش‌بینی‌های حضرت بود که خیلی زود به واقعیت پیوست. شهر یثرب که به مدینه النبی تغییر نام یافته بود وقتی جمعی از بزرگان مدینه می‌خواستند نزد یزید حاضر شوند و دیدند او چه آدم کثیفی است برگشتند و در مدینه شورش شد که چرا چنین آدمی قرار است خلیفه مسلمین شود؟ یزید چنان جنایتی در مدینه انجام داد بر علیه صحابه کبار پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم که زبان از بیان آن قاصر است. یزید گفته بود به مدت سه روز این شهر با کلیه

چیزهایی که در آن است بر سربازان حلال است و ۱۰ تا ۱۲ هزار از مردم مدینه را قتل عام کردند. هشتاد صحابی و ۷۰۰ حافظ قرآن را به شهادت رساندند و تمام بزرگان را از بین بردند و تمام اموال را غارت کردند و به مسجد النبی اهانت کردند؛ فرزندان حره در آن واقعه به وجود آمدند. ابن کثیر که بر علیه شیعیان تعصب دارد این رفتار آن‌ها را توجیه کرده است که هر کس والی امور مسلمین شد؛ حتی اگر فاسق باشد باید از او اطاعت کرد و چون اطاعت نکردند پس کار یزید درست بوده است در حالی که اگر پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم می‌خواستند با جماعتی معارضا کنند آنها قبول نمی‌کردند. عرفی کردن ولایت امر محصول سقیفه است. حجاج که حدود ۱۲۰ هزار نفر را قتل عام کرد و کعبه را به منجنیق بست و هیچ حرمتی قائل نبود و توجیه آن‌ها این بود که اگر سقیفه بر حق است؛ پس ما نیز برحق هستیم. توجیه آن‌ها این بود که وقتی شما به دختر پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم اهانت کردید، پس کار ما نیز بر حق است. سوید بن غفله می‌گوید: در این جا زنان پیش مردان خود برگشتند و ماجرا را تعریف کردند و بعد عده‌ای از بزرگان خدمت حضرت زهرا سلام الله علیها رسیدند و شروع به عذرخواهی کردند و گفتند: ای سرور زنان! اگر امیرالمومنین علیه السلام قبل از بیعت ما با ابوبکر این سخنان را به ما گفته بودند قطعاً با ایشان بیعت کرده بودیم؛ ولی الان ما با ابوبکر بیعت کرده‌ایم. در این جا حضرت فرمودند: «دور شوید از من! این عذر شما بدتر از گناه است. کاش می‌گفتید: ببخشید و عذرخواهی می‌کردید و به جهالت و دنیا طلبی خود اعتراف می‌کردید، اگر عذر شما این است دیگر عذری پذیرفته نیست. شما همان دنیا طلبانی هستید که حاضرید دین را به هر قیمتی بفروشید. دیگر بعد از این فجایع، عذر فایده‌ای ندارد. شما برای جبران کارهای گذشته خود نیامده‌اید؛ بلکه آمده‌اید تا رضایت من را بگیرید تا خود را آرام کنید. این حق شخصی نبوده که طلب بخشش کنید بلکه حق الله

است و ما نمی‌توانیم از حقوق الهی و حقوق انسان‌ها بگذریم و ما نسبت به این حقوق مسئولیم.»

در زمان کنونی نیز ما نسبت به آیندگان مسئولیم و برای کوچک‌ترین خطای خود باید پاسخگو باشیم و چه با سکوت و چه با همراهی در تمام فجایع شریک هستیم.

در اینجا حضرت خطبه را به پایان رساندند و آن‌ها را در کل تاریخ محکوم کردند. این خطبه سند زنده حقانیت شیعه است که در منابع اهل سنت آمده است.

حوزه مجازی مهندس طلبه: www.onlinehawzah.com

شبکه‌های اجتماعی: [@onlinehawzah_com](https://www.instagram.com/onlinehawzah_com)

اللهم صلی علی محمد و آل محمد و عجل فرجهم